

Rekenkamercommissie (Rkc) Bedum

Hierbij treft u aan:

- het programma van de bijeenkomst van 19 maart 2012 (en een overzicht van de deelnemers)
- het verslag van deze avond
- de toelichting van de Rkc op de gemaakte onderwerpenkeuze

PROGRAMMA “Rkc Bedum op rapport”: Maandag 19 maart 2012

Avondvoorzitter: Dick Vrieling (oud griffier gemeente Groningen, 1-ste griffier in NL)

20.00-20.05 opening

20.05-20.30 inleiding (Elias / Dick)

20.30-21.00 kleine groepjes: welke thema's zou je willen/kunnen onderzoeken

21.00-21.15 pauze

21.15-22.00 plenaire discussie

22.00 **napraten onder genot van een drankje**

Opgave deelnemers:

Jack Doornbos

Jan IJtsma

Marco Jansen

Simon Arends

Jaap van der Veur

Jan Mekkes

Leo Verhage

Janet Wesseldijk

Jan Wevers

Jelte Bakker

Rolf van Bruggen

Hans Blomsma

Sietske Journée-Schuiling

Ben Mentink

Jaap Heres

Hink Mulder

M.W. Beukema

Tom Kuipers

Bert Lap

Arpi Karapetian

Egbert Zwart

Henk Bakker

Leden Rekenkamercommissie Bedum: Elias de Haan (externe voorzitter), Wiebe Feenstra (lid namens de ChristenUnie), Johannes de Vries (CDA), Klaas Hoekzema (VVD), Peter Draaisma (PvdA), Martin Broekmans (GB), Henk Hoiting (Fractie Hoiting) en Henk Reijsoo (secretaris)

Contact: Rkc Bedum, t.a.v. secretaris H.P. Reijsoo, Postbus 80, 9780 AA BEDUM
tel. 050-3018215, email: h.reijsoo@bedum.nl

Postbus 38, 9780AA Bedum
Tel. 050-3018911
Fax 050-3018247
E-mail: gemeente@bedum.nl

Deelnemers bijeenkomst 19 maart 2012
De Rkc op rapport

Doorkiesnr. 050 30 18911
Uw brief
Uw
Ons
Bijlage(n)

Onderwerp
De Rkc op rapport – 19 maart 2012

Bedum, 19 juni 2012

Geachte deelnemer,

Nogmaals hartelijk dank voor uw deelname op 19 maart 2012 aan de bijeenkomst: **De Rkc op rapport**: Verantwoordingsdag van de rekenkamercommissie Bedum (afgekort Rkc).

Aan het einde van de bijeenkomst is u toegezegd dat u een verslag van deze avond zult ontvangen. Ook is u toegezegd dat u een reactie van de Rkc krijgt op wat deze wel of niet van plan is te ondernemen met de onderzoeksonderwerpen die deze avond door u zijn aangereikt. Beide toezeggingen worden hierbij ingelost. Bij deze brief ontvangt het verslag en de toelichting op de onderwerpenkeuze.

Er is enige tijd over heen gegaan. De voornaamste reden is dat de Rkc nadien maar drie keer bij elkaar geweest is en uitgebreid over beide zaken heeft gesproken.

Namens de Rkc spreek ik de wens uit dat u met enige voldoening terugkijkt op deze bijeenkomst. Aarzelt u niet om nu, of in de toekomst, contact met ons te zoeken indien u vragen of suggesties heeft.

Met vriendelijke groet,

De heer Henk Reijsoo
(secretaris Rekenkamercommissie Bedum)

Meer informatie over de Rkc en over de onderzoeken zijn te vinden op:
<http://www.bedum.nl/bestuur/gemeenteraad/rekenkamercommissie>

Verslag bijeenkomst maandag 19 maart 2012: Rkc Bedum op rapport

Aanwezig:

Voorzitter: Dick Vrieling

namens de Rkc: leden Rekenkamercommissie Bedum: Elias de Haan (externe voorzitter), Wiebe Feenstra (lid namens de ChristenUnie), Johannes de Vries (CDA), Klaas Hoekzema (VVD), Peter Draaisma (PvdA), Martin Broekmans (GB), Henk Hoiting (Fractie Hoiting) en Henk Reijsoo (secretaris)

Deelnemers: Jan IJtsma, Marco Jansen, Simon Arends, Jaap van der Veur, Jan Mekkes, Leo Verhage, Jan Wevers, Jelte Bakker, Rolf van Bruggen, Hans Blomsma, Sietske Journée-Schuiling, Ben Mentink, Jaap Heres, Hink Mulder, M.W. Beukema, Tom Kuipers, Bert Lap, Arpi Karapetian, Egbert Zwart en Henk Bakker

De voorzitter, Dick Vrieling, opent met het doel van de bijeenkomst en heet iedereen van harte welkom. Namelijk de rol en betekenis van de Rekenkamercommissie te verhelderen en daarnaast input te vragen door onderwerpen te inventariseren. In twintig minuten neemt hij de ongeveer 30 rondom de raadstafel gezeten aanwezigen met een enthousiast verhaal mee in het wel en wee van de lokale democratie. Gaat in op de verschillende spelers die in de gemeentelijke besluitvorming een rol spelen en legt aanwezigen het lot uit dat een gekozen raadslid beschoren is. Diept het dualisme zoals dat sedert 2002 is ingevoerd uit en licht ook de komst van de rekenkamerfunctie kort toe.

Dick stelt dat het publiek bestuur en het publieke debat bij elkaar horen. De gemeenteraad is de plaats waar de burger de verantwoording kan vragen over het gevoerde beleid.

Bij dat uitdiepen gaat hij in op de gewijzigde verhoudingen in de raad: de wethouders zijn niet langer lid van de raad, de raad komt meer op afstand te staan en het is een *hell of a job* voor een raadslid om in de publieke arena het kaf van het koren te scheiden bij de vele onderwerpen die langskomen. Specifiek belicht hij vier dimensies waarmee volgens hem raadsleden rekening dienen te houden:

- politiek draait om vertrouwen, in elkaar, in de raad en vertrouw het college – maar vertrouw het niet blindelings. Daarbij zullen de raad en het college elkaar in de rol en verantwoordelijkheid moeten laten die ze hebben maar voer wel het debat met elkaar.
- wees selectief in de keuze van onderwerpen waar je je politieke zegje over wilt doen. Teveel raadsleden verdrinken in stapels papier en de bijbehorende details
- de raad is de baas: dus laat je faciliteren door het college. Daarbij is het van belang dat de kwaliteit van de raadsvoorstellen van het college goed is. De kwaliteit wordt bepaald door de verantwoordingsplicht van het college. Daarmee wordt het politieke debat door het college gefaciliteerd.
- maak gebruik van de mogelijkheden die je hebt, en daar is de rekenkamerfunctie er één van.

Hierna zoomt de externe voorzitter van de rekenkamercommissie Bedum, Elias de Haan, specifieker in op deze laatste functie en in het bijzonder hoe het in de gemeente Bedum geregeld is. De Rkc heeft als doel het onderzoeken van de genomen besluiten van de gemeenteraad. De Rkc in Bedum bestaat uit leden van alle fracties uit de gemeenteraad.

Elias gaan onder meer in op de uitgevoerde onderzoeken naar “brievenafhandeling van burgers”, “stof tot nadenken” en het sportonderzoek “wat beweegt Bedum”.

Dick Vrieling legt een verbinding tussen het werk van de Rkc en de dagelijkse praktijk in de gemeente Bedum.

De heer Heres merkt op dat de Rkc burgers bij onderwerpenkeuzes wil betrekken. Op een brief met suggesties die hij in 2008 heeft gestuurd heeft hij nimmer een reactie gehad. Dit wordt uitermate betreurd en zal rechtgezet worden.

Na deze twee inleidingen worden er 4 groepen gevormd die uiteen gaan en na zullen denken over welke onderwerpen mogelijk interessant zijn in Bedum om voor onderzoek aan de Rkc voor te dragen. Nagedacht dient ook te worden wat dan de beste onderzoeksvraag kan zijn. Een Rkc-lid is voorzitter. Vier groepen worden gevormd onder leiding van Martin Broekmans, Klaas Hoekzema, Johannes de Vries en Peter Draaisma.

Na ongeveer een half uur komen de groepen terug en is er een korte pauze.

Om 21.16 uur worden de suggesties plenair in bespreking gebracht.

Dick Vrieling geeft de werkwijze aan. Van alle groepen zal een onderwerp worden gevraagd. Daarna zal de vraag gesteld worden of andere groepen dit onderwerp ook hebben voorgesteld. Tenslotte is er per keer een vrije discussie over ingebrachte onderwerpen.

A Centrumplan

Martin Broekmans meldt dat in zijn groep onderzoek naar het **centrumplan** is geopperd. Dit is in de groepen van Peter en Klaas ook aan de orde gekomen.

Aanleiding is dat er al zoveel jaren over wordt gepraat. Burgers weten niet waar het plan nu staat. Wie zijn de partners, wanneer zijn de eerste contouren te verwachten en hoe was de besluitvorming tot nu toe.

Jaap Heres vraagt of dit niet een terugkijkend onderzoek zou moeten zijn.

De vraag wordt opgeroepen of ook meegedacht kan worden hoe het verder ontwikkeld kan worden? Laat er beperkt sprake zijn van een bouwput en laat de plannen gefaseerd uitgevoerd worden. Volgens Jan Wevers is het Centrumplan een zaak van de raad. Deze opmerkingen lopen ver voor de muziek uit, want het college zal eerst nog concrete plannen aan de raad voor moeten leggen.

Henk Hoiting is van mening dat de Rkc wel onderzoek zou kunnen doen naar de wijze hoe de besluitvorming is gelopen. Wat kan je leren van het verleden en hoe kun je dat voor de toekomst gebruiken.

Dick Vrieling vat samen met :

- 1 Rkc doet onderzoek naar het verleden,
- 2 Het College brengt de plannen voor de toekomst naar de raad.

B Een goed onderkomen voor Stichting Welzijn

Het volgende onderwerp wordt door de groep van Klaas Hoekzema opgebracht; het onderkomen van Stichting Welzijn. Nu nog ondergebracht in De Schakel als onderdeel van Bederewalda. Met de nieuwbouwplannen is daar misschien geen plaats meer voor. De angst is dat de functies van St. Welzijn verspreid raken over de gemeente.

Reactie van Jan Wevers, directeur St. Welzijn: 'de uitoefening van de functies hangt niet af van het gebouw. We kunnen de taken goed uitvoeren. Daarnaast zijn er toezeggingen om in de nieuwbouw onderdak te krijgen.

C Het recreatiebeleid van de gemeente Bedum

Dit onderwerp wordt door de groep van Martin Broekmans ingebracht met: welke beleid is er gevoerd? Is er beleid over recreatie op en langs het Boterdiep in de

gemeente? Wat hebben raad en college hierover in het verleden zoal besloten? Simon Arends refereert aan de restauratie van de Walfriduskerk. Dick Vrieling merkt in dit verband op dat de raad natuurlijk ook het college kan verzoeken (verzoek = eis) hier de raad een notitie over aan te bieden. Jaap Heres gaat op onderwerp in: betrek de VVV hierbij en graag heeft hij folders voor onze partnergemeenten. Jaap van de Veur verwijst naar het Rkc-rapport “Stof tot nadenken”: daarin wordt het recreatiebeleid als zwak omschreven.

D Kostenbeheersing in de buitendienst

Dit onderwerp komt van de groep Johannes de Vries. De vragen die daarbij horen zijn: wat is nut en noodzaak van de buitendienst in relatie tot het groenbeleidsplan. Rolf van Bruggen gaat in op het kostenverschil buitendienst versus Ability.

E Gemeente als werkgever

Dit onderwerp wordt ingebracht door de groep Peter Draaisma. Vragen die daarbij gesteld kunnen worden hoe het zit met doorgroefuncties, flexcontracten, loopbaanbegeleiding.

Dick Vrieling vindt dat deze vraag beter bij college als werkgever neergelegd kan worden. Elias stelt dat Rkc wel kan nagaan of organisatie voldoende geëquipeerd is. Klaas Hoekzema vindt het wat dubbel: we hebben net bezuinigd op de organisatie; dan is hoog ambitieniveau toch ongeloofwaardig?

Dick Vrieling: “hoe verhouden bezuinigingen zich tot ambities” kan wel relevante vraag zijn. Henk Hoiting stelt dat middels de VGG dit in provinciaal verband al wordt nagegaan.

De groep van Peter heeft ook gekeken naar de rol van de gemeente in de samenwerking met andere gemeenten.

Dick Vrieling benadrukt dat de democratisch controle door de raad van belang blijft als er met gemeenten wordt samengewerkt.

F Het Minimabeleid van de gemeente Bedum

De groep Peter Draaisma stelt dit onderwerp voor met als vragen: het beleid is er, maar op basis waarvan? Welke normen worden gehanteerd? Zijn die geleend bij andere gemeenten? Hoe is het met de bekendheid? Doorlichten stimuleringsfondsen. Klaas Hoekzema: de raad heeft geconcludeerd dat het goed geregeld is. Henk Hoiting is het daar niet mee eens: er wordt gestuurd op ‘potjes’. Jaap Heres stelt voor dit te betrekken bij WMO-beleid.

In de groep van Martin Broekmans ontstond discussie over de samenstelling van de Rkc. Waarom is in Bedum voor deze variant gekozen en is deze variant met raadsleden wel onafhankelijk genoeg? Klaas Hoekzema vindt de samenstelling een goede afspiegeling maar twijfelt over de onafhankelijkheid. De heer Beukema vindt dat sprake is van een slager die zijn eigen vlees keurt. Dick Vrieling werpt de vraag op of er wel sprake is van onafhankelijkheid ten opzicht van de raad, het college en de onderwerpen.

Elias de Haan legt uit dat met het kiezen van deze variant de raad de functie zelf in de hand heeft gehouden, dat sprake is van (grote) betrokkenheid (“van buiten is echt van buiten en leidt nogal eens tot ‘vervreemding’”) en dat de huidige samenstelling relatief goedkoper is. Elias licht zijn bestuurslidmaatschap van de NVRR¹ en zijn ervaringen in drie andere rekenkamers toe. Gebleken is dat effectief niet van de gekozen constructie afhangt, maar dat vooral van de personen (de leden en de

---

¹ NVRR: Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies

voorzitter) afhangt. Legt uit dat de Rkc zelf geen onderzoek doet, maar het uitbesteedt. Wel schrijft de Rkc uiteindelijk de conclusies en aanbevelingen. De onafhankelijkheid zit 'm ook in de externe voorzitter en in het feite dat alle fracties vertegenwoordigd zijn.

Dick Vrieling vat samen dat deze manier van werken elkaar scherp houdt.

De voorzitter informeert of alle suggesties besproken zijn. De volgende onderwerpen worden genoemd:

G De kosten van ICT

Dit onderwerp wordt door de groep Klaas ingebracht. Met daarbij de stelling dat inkopen van ICT in groter verband dan huidige BMW wellicht goedkoper is

H Verkeersveiligheid door 30 km zones

De groep van groep Johannes de Vries vraag zich af wat effect is van 30 km zonering. Heeft het geleid tot meer verkeersveiligheid – ook in de subjectieve beleving?)

I Onrechtmatige fondsforming.

De groep Johannes de Vries brengt in dat de raad vaker op achterstand staat in de sturing door overheveling budgetten en door 'fondsvorming'. Dit heeft te maken met de kostensoortsystematiek. Bert Lap stelt de vraag of dit wel zo is.

Dick Vrieling legt uit dat door het werken met programma- en produktenbegrotingen niet programma-overstijgend geschoven mag worden, maar wel binnen een programma.

Dick Vrieling let op de klok en vraagt de aanwezigen of er nog een onderwerp is dat genoemd moet worden. Hij vat samen dat er goed is gediscussieerd en bedankt alle aanwezigen hartelijk voor hun komst Hij spreekt de wens uit dat iedereen terugkijkt op een geslaagde avond. Hij resumeert de afspraken.

Afspraken:

- Alle aanwezigen krijgen dit verslag toegezonden.
- De Rkc zal aanwezigen t.z.t. berichten wat er wel en niet met de suggesties van vanavond is gedaan, en vooral waarom wel en waarom niet.
- Het voornemen is om een keer per raadsperiode van 4 jaar een dergelijke burgerbijeenkomst te organiseren.

Op verzoek is een DvD te verkrijgen waar de beelden en geluid opstaan van wat er in de raadszaal plenair besproken is (h.reijsoo@bedum.nl) .

Na afloop wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om onder het genot van een drankje opgedane ervaringen onderling uit te wisselen.

Terugkoppeling bespreking ingebrachte onderwerpen aan deelnemers (vastgesteld in de vergadering van de Rkc op 18 juni 2012)

Bespreken lijst onderzoeksonderwerpen (ingebbracht op 19 maart 2012: zie verslag)

Per aangereikt onderzoeksonderwerp loopt de Rkc de wenselijkheid na om dit uit te gaan voeren. De volgorde is aan de hand van het verslag van 19/3. Hieronder een weergave van de bespreking over de aangereikte onderzoeksonderwerpen op 19 maart 2012 (“De Rkc op rapport”) zoals die in de vergadering van de rekenkamercommissie op 4 juni heeft plaatsgevonden.

A) Centrumplan

Er is geen gerede twijfel dat hier iets fout is gegaan. Dat het project nog steeds loopt is ook een reden om daar vanuit de Rkc geen onderzoek naar te doen. Op 19 maart is wel duidelijk geworden dat burgers zich onvoldoende geïnformeerd voelen over de stand van zaken. De Rkc zal het signaal dat er “behoefte is aan informatie” doorgeven aan het college van burgemeester & wethouders.

B) Welzijn

Voor dit moment geen gerede twijfel. Gaat niet zozeer over beleid, maar over concrete huisvesting.

B2) WMO-beleid

Dit beleid is op korte termijn aan veranderingen onderhevig. De vraag is of de gemeente daarop voorbereid is en klaar is voor de toekomst. De kanteling van de WMO is in de raad besproken. Het beleidsveld is erg in beweging en het is koffiedikkijken naar de ontwikkelingen. Vandaar dat de Rkc nu geen noodzaak ziet hier onderzoek naar te doen.

C) Toerisme en recreatie in Bedum

De Rkc-leden zien dit als het meest constructieve voorstel. Het is interessant en er is gerede twijfel of Bedum voldoende de mogelijkheden uitnut van bijvoorbeeld de Walfriduskerk en –toren, Zuidwolde, het Boterdiep en Onderdendam. Het is tevens een aantrekkelijk thema voor inwoners.

D) Kostenbeheersing in de buitendienst

Onlangs is de “toekomstvisie buitendienst” verschenen, die voor raadsleden ter inzage heeft gelegen. Daarmee is het nu geen punt van onderzoek voor de Rkc. Wel blijft het interessant hoe de buitendienst het doet: hoe is het in vergelijking met andere gemeenten (benchmarks), hoe wordt naar de markt gekeken, hoe is eventuele samenwerking in BMW-verband en kan er meer uitbesteed worden aan Ability. Als mogelijk onderwerp wordt dit ‘geparkeerd’.

E) Gemeente als werkgever

Hierbij valt te denken aan personeelsbeleid, wat wil de gemeente zelf doen en wat besteedt ze uit, wat is de kwaliteit van de medewerkers en hoe zit dit in BMW-verband. Het betreft nadrukkelijk de uitvoering en er is geen gerede twijfel dat dit beleid niet zorgvuldig zou zijn.

F) Minimabeleid

Er is – op basis van de kennis bij de raadsleden – geen gerede twijfel dat Bedum het niet goed doet.

G) ICT en automatisering

Zou gekoppeld kunnen worden aan “gemeente als werkgever”. Gezien de samenwerking in BMW-verband en de aanstaande migratie is onderzoek nu niet zinvol. Mogelijk wel over bijvoorbeeld 2 jaar.

H) 30 kilometerbeleid

Het onderwerp leeft bij de mensen. Hoe was het in het verleden (statistiek, desk research) en wat is de beleving van mensen nu. Overigens heeft onderzoek aangetoond dat 70% van de hardrijders uit de eigen wijk komt. De Rkc gaat nadenken hoe er een emancipatoir onderzoek van gemaakt kan gaan worden.

I) Fondsen wegbeheer e.d.

Onderzoek zou gedaan kunnen worden middels een quick-scan. Na ampel beraad besluit de Rkc dit onderzoek nu niet uit te voeren, maar het onderwerp wel te 'parkeren.

Samenvattend:

De Rkc heeft op 4 juni jl. besloten om de onderwerpen C (Toerisme en recreatie) en H (30 km beleid) nader uit te werken en in aanmerking te laten komen voor uitvoering.

Voor een volgende keer kan gedacht worden aan D (buitendienst) en I (fondsen wegbeheer e.d.) en eventueel ook aan A (centrumplan) en F (minimabeleid). Van de overige onderwerpen is de Rkc Bedum op dit moment niet overtuigd dat het op haar weg ligt hier onderzoek naar uit te (laten) voeren.